

jednání. V zahraničí jsou obecně tři typy sporů a každý má svůj proces, u nás se obecný proces hodí na složité věci, malé spory v Anglii vedou okresní soudy, s malými náklady, neodůvodňují rozhodnutí, ČR se však neřídí doporučením Evropy o malých věcech.

Prof. Tichý v závěru uvedl, že není třeba zásadní změna úpravy v občanském soudním řádu, ale změna myšlení – reflexe, sebereflexe, odborná diskuse, které tu trvale chybí (poukázal i na tradici každoročních neformálních konferencí akademiků a praktiků – zejména soudců – v Rakousku), u nás chybí diskuse už od středních a vysokých škol, studenti nejsou vedeni k samostatnému myšlení a kritickému pohledu na věc.

JUDr. Rychetský nakonec uzavřel konferenci slovy, že ačkoliv přes velké rozdíly právních systémů dochází k jejich konvergenci, procesualistická posedlost české justice zůstává. Jakoby disharmonickým hlasem zní, že řada rozhodnutí obsahuje citace literatury, jde o nedostatek sebedůvěry soudce, někdo to považuje za osvětovou část, v České republice je to reakce na podání účastníků, kteří judikaturou a literaturou argumentují, a soudce se pak nemůže vyhnout vypořádání se s takovými argumenty. U českého Ústavního soudu jsou u senátních rozhodnutí disenty řídké, hojnější jsou u abstraktní kontroly norem, kde nejsou disenty adresovány jen účastníkům. Ústavnímu soudu v České republice napadá 3500 ústavních stížností ročně, 75 % obchází nižší soudy. Příprava řízení je pro Ústavní soud dehonestující, pro občany je to však luxus, který jim možná už nebude moci nikdo odejmout.

Můžeme-li na tomto místě uvést malé shrnutí, jednalo se o konferenci, na níž si svá témata jistě našli teoretici i praktici. S koncem konference ale jistě neskončí diskuse na téma významu, struktury a budoucnosti odůvodňování soudních rozhodnutí. Je to téma natolik aktuální a natolik široké, že si zaslouží pozornost i v letech následujících. Sborník z konference (s překladem všech příspěvků do českého jazyka) vyjde přibližně v dubnu 2011 a bude dostupný veřejnosti.

(spolupráce na článku: prof. JUDr. Luboš Tichý, CSc., JUDr. Vlastimil Göttinger)

Justiční akademie slavila

JUDr. Daniela Kovářová, ředitelka Justiční akademie

Rok 2010 byl pro Justiční akademii oslavný, neboť si připomínala 15. výročí založení Justiční školy a 8. výročí vzniku Justiční akademie. Porevoluční historii justičního vzdělávání totiž můžeme oddělit třemi milníky.

Milníky justičního vzdělávání

Za první milník lze považovat **Institut pro další vzdělávání soudců, státních notářů, vedoucích a odborných pracovníků soudů a státních notářství** (pозději **Institut pro vzdělávání Ministerstva spravedlnosti**), který existoval v letech 1998 až 2002, sídlil v Praze a jehož ředitelem byl JUDr. Petr Slunečko. Milníkem

číslo dvě se stala **Justiční škola**, existující v letech 1993 až 2006, se sídlem v Kroměříži, specializující se na kvalifikační vzdělávání vyšších soudních úředníků. Instituci vedl po celou dobu její existence Ing. Jiří Jachan. Třetím milníkem je **Justiční akademie**, zřízená v roce 2002 ve Stráži pod Ralskem a od roku 2005 sídlící v Kroměříži, jejímiž cílovými skupinami se stali soudci, státní zástupci a další zaměstnanci resortu justice. V jejím čele se vystřídali PhDr. Jan Pachman, JUDr. et PhDr. Antonín Komenda a JUDr. Daniela Kovářová.

Během uvedených let prošli těmito vzdělávacími objekty a uspořádanými akcemi tisíce soudců, státních zástupců a dalších zaměstnanců justice, kvalifikační

vzdělávání pro vyšší soudní úředníky úspěšně zakončilo 1400 absolventů. Každoročně branami školy projde 6000 účastníků, v posledních dvou letech se brány některých akcí otevírají i pro širší justici – smíšené publikum složené také z advokátů, notářů, exekutorů, insolvenčních správců, soudních znalců či tlumočnicků apod. Během uplynulých let si Justiční akademie jako nástupce a pokračovatel tradice obou předchozích institucí vytvořila své jméno i místo v justici a oprávněně tedy na sklonku roku 2010 slavila a bilancovala. Podrobný historický vývoj všech tří institucí naleznou zájemci na webových stránkách Justiční akademie.

Vzdělání: minulost – přítomnost – budoucnost

Ve dnech 11. a 12. listopadu 2010 uspořádala Justiční akademie akci nazvanou **Vzdělání: minulost – přítomnost – budoucnost**. Při této příležitosti Justiční akademie otevřela své budovy a prostory a v rámci **Dne otevřených dveří** zpřístupnila objekty veřejnosti široké i odborné. Na čtyři desítky zájemců využily této příležitosti a prošly si učebny, sály i přednáškové místnosti. Největší zájem jevil návštěvníci o budovu na Masarykově náměstí v Kroměříži – zachovalou stavbu vídeňského architekta Gustava Meretty.

Slavnostního večera, který probíhal právě v tomto objektu, se zúčastnilo více než osmdesát špiček justice, předsedů soudů a šéfů státních zastupitelství, lektorů, členů Rady, vyšších soudních úředníků – absolventů zdejšího studia a zaměstnanců Justiční akademie. Za účasti bývalého ministra spravedlnosti Jiřího Nováka – duchovního otce Justiční školy zahájil večer slavnostním slovem bývalý ministr spravedlnosti Jaroslav Bureš. Poté byly přečteny zdravice premiéra Petra Nečase a předsedy Rady Justiční akademie profesora Jiřího Švestky. Po seznámení s historií Justiční školy, Institutu vzdělávání a Justiční akademie následovalo poděkování devíti zaměstnancům Justiční akademie, kteří po celou dobu patnáctileté existence justičních vzdělávacích institucí zůstali věrni organizaci a do dnešních dnů se podílejí na chodu této instituce. Po krátké kulturní vložce, kterou zajistili žáci kroměřížské konzervatoře, navázala ředitelka Justiční akademie na tradici založenou v loňském roce a předala ocenění za přínos ve vzdělávání, tentokrát lektorům s největším počtem seminářů a vzdělávacích akcí odpřednášených pro justici. Ocenění byli **JUDr. Ljubomír Drápal**, předseda senátu Nejvyššího soudu, **JUDr. Antonín Drašík**, předseda senátu Nejvyššího soudu, **JUDr. Miroslav Růžička**, státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, a **PhDr. Miroslav Kadlčík** z Justiční akademie.

Kulatý stůl o vzdělávání

Následujícího dne pokračovala akce kulatým stolem o vzdělávání, kterého se zúčastnilo přes čtyřicet zájemců. Kulatý stůl vedli bývalí ministři spravedlnosti **Daniela Kovářová, Karel Čermák a Jaroslav Bureš**, živě však debatovali i přítomní soudci, státní zástupci, notáři, advokáti i představitelé akademické půdy. V diskusi přítomných zazněly následující podněty:

1. „**Informace nejsou vzdělání.**“ Závěr reaguje na obecně klesající úroveň všeobecného vzdělání na jedné straně a přemíru informací na straně druhé.

2. „**O náplni výuky nemůže rozhodovat student.**“ Vedle seminářů a vzdělávacích akcí na přání posluchačů musí existovat nabídka témat a vzdělávání s obsahem odpovídajícím požadavkům na výkon profese soudce či státního zástupce.

3. „**Východisko je ve specializaci na širokém všeobecném základě.**“ Jen specializovaný soudce je schopen se vyrovnat specializovaným právním zástupcům.

4. „**Stavět katedrálu – nikoli vydělávat si práci.**“ Nezbytností je sebereflexe soudce a pochopení důsledků, které svým rozhodnutím v životě účastníků způsobí.

5. „**Bez řemesla není cesta.**“ Znalost práva nestačí k tomu, aby se z právníka stal dobrý soudce. Účastníci proto doporučili rozšířit nabídky seminářů v neprávních dovednostech a technikách vedení soudního řízení.

6. „**Otevřená komunikace.**“ Necht' soudce vydává taková rozhodnutí, kterým porozumí jeho kolegové, účastníci řízení a veřejnost.

7. „**Stabilita.**“ Neustálé změny (kategorií, podmínek, postupů či standardů) nepřispívají k dobrému fungování justice.

8. „**Co dál s asistenty – čekatelí – VSÚ?**“ Pro vývoj dalších debat o vzdělávání je toto rozhodnutí naprosto nezbytné.

Účastníci kulatého stolu se rozcházelí s doporučením, aby se podobná setkání a debaty konaly častěji, přičemž témata pozitivně právní a aktuální doporučují doplnit nadstavbou filozofickou či sociologickou.

Diskuse pokračuje

K doplnění debaty poslouží i diskuse, která se rozvíjí na webových stránkách Justiční akademie pod heslem **Koncepce vzdělávání**. Každý zájemce může své náměty či reakce zaslat také mailem na adresu koncepte@akademie.justice.cz. Koneckonců i Soudcovská unie již na výzvu k debatě reagovala a také její 20. výroční sněm v listopadu loňského roku se vzděláváním zabýval a formuloval svá doporučení.

Justiční akademie děkuje všem partnerům, lektorům, členům Rady Justiční akademie i přátelům justičního vzdělávání za spolupráci, doporučení, nápady i podněty. Je přesvědčena o tom, že dobrou komunikaci lze nabídku vzdělávacích akcí stále zlepšovat, a nebrání se užší spolupráci včetně operativní reakci na požadavky a témata, o která mají jednotlivé soudy zájem. Již v minulém roce vzrostl počet seminářů a vzdělávacích akcí, které Justiční akademie pořádala přímo v sídlech krajských soudů a na základě individuálního přání či poptávky, a v tomto trendu bude Justiční akademie i nadále pokračovat.

V roce 2011 také Justiční akademie plánuje přikročit k určité významné organizační změně ve způsobu vypisování seminářů a vzdělávacích akcí pomocí systému ASJA, neboť dojde ke zrušení čtvrtletního systému a účastníci se budou moci na semináře přihlašovat ihned po jejich vypsání. Na žádost soudců také Justiční akademie připravuje diskusní fórum na zaheslovaných stránkách systému ASJA příslušné pouze pro zaevidované účastníky.

www.brainteam.cz

Look! Our Book!

objednávejte e-mailem sekretariat@brainteam.cz

Doplňte si právnickou knihovnu!

www.brainteam.cz

Michal Skřejpek

Karolina Adamová

Jan Kuklík, René Petráš

Karolina Adamová

Jan Kuklík, Petra Skřejpková

Objednávky přijímáme na poštovní adrese:
 Havlíček Brain Team,
 Ostrovní 5, 110 00 Praha 1,
 elektronickou poštou na adrese:
sekretariat@brainteam.cz
 faxem: 257 223 010
 nebo telefonicky:
 257 223 009, 724 042 885

Pro členy Soudce
do vyčerpání zásob
ZDARMA
účtujeme jen balné + poštovné